

ปรับกลยุทธ์ SMEs ส่งออก สไตล์ปีหนู

พิศิษฐ์ เสรีวิวัฒนา

กรรมการผู้จัดการ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

ปี 2562 ที่กำลังจะผ่านไปถือเป็นปีที่โลกต้องเผชิญสถานการณ์ที่ผันผวนและเกิดความวุ่นวายในหลายประเทศ ซึ่งก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะกระทบต่อการส่งออกของไทย โดยในช่วง 10 เดือนแรกปี 2562 มูลค่าส่งออกของไทยลดลง 2.4% และคาดว่ามูลค่าส่งออกทั้งปีจะหดตัวราว 2% ซึ่งแม้ว่าอัตราการหดตัวของส่งออกของไทยยังต่ำกว่าคู่แข่งหลายประเทศ อาทิ เกาหลีใต้ ไต้หวัน สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และมาเลเซีย แต่ก็ถึงขั้นน่ากังวลใจไม่ได้ว่าการส่งออกของไทยจะมีภูมิคุ้มกันที่ดีกว่าประเทศอื่นอย่างถาวร ดังนั้น ในโอกาสที่อีกไม่กี่วันข้างหน้าจะย่างเข้าสู่ปีหนูแล้ว ผมอยากจะชวนท่านผู้ประกอบการ SMEs ส่งออก มาลองวางกลยุทธ์ธุรกิจอย่าง “หนู” เพื่อรับมือกับความท้าทายที่รออยู่ โดยหากนึกถึงจุดเด่นของหนูที่เห็นได้ชัดมีอยู่ 3 ด้าน ได้แก่ (1) การมีประสาทสัมผัสไวในการหาอาหาร (2) การตื่นตัวและระแวดระวังภัยอยู่เสมอ และ (3) การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้ดี ซึ่งการที่ SMEs เป็นธุรกิจขนาดเล็ก จึงน่าจะนำเอาจุดเด่นดังกล่าวมาปรับเป็นกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจเพื่อพร้อมเผชิญกับความท้าทายในปี 2563 โดยสามารถพัฒนาขึ้นเป็นกลยุทธ์ทางธุรกิจได้ 3 ด้าน ดังนี้

รวดเร็วในการแสวงหาตลาดใหม่ หนูมีประสาทสัมผัสที่ดีเยี่ยม โดยเฉพาะการดมกลิ่นเพื่อหาอาหาร เช่นเดียวกับธุรกิจในยุคปัจจุบันที่จำเป็นต้องรวดเร็วในการแสวงหาตลาดใหม่ๆ เนื่องจากตลาดเดิมที่เคยเป็นคู่ค้าสำคัญ อาทิ สหรัฐฯ จีน และ EU ต่างเผชิญปัญหามากมาย ไม่ว่าจะเป็นสงครามการค้าที่ตอบโต้กันไปมา รวมถึงความไม่แน่นอนจากสถานการณ์ Brexit ดังนั้น การเสาะหาตลาดใหม่ที่มีศักยภาพเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนธุรกิจจึงเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งหากดูแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอีก 5 ปีข้างหน้า ภูมิภาคเอเชียใต้ที่เศรษฐกิจมีแนวโน้มขยายตัวเฉลี่ย 7% ต่อปี เช่นเดียวกับอาเซียนที่เติบโตราว 5% ต่อปี ไปจนถึงแอฟริกาเหนือที่ขยายตัว 4.4% ต่อปี เศรษฐกิจตลาดใหม่เหล่านี้ล้วนมีอัตราขยายตัวสูงกว่าเศรษฐกิจโลกโดยรวมที่ขยายตัวเฉลี่ย 3.6% ต่อปี โดยเอเชียใต้ อินเดียและบังกลาเทศเป็นประเทศที่มีแนวโน้มขยายตัวโดดเด่น ขณะที่อาเซียน CLMV และฟิลิปปินส์ เป็นประเทศที่เศรษฐกิจมีแนวโน้มขยายตัวดี ส่วนแอฟริกาเหนือก็มีอียิปต์เป็นตัวชูโรงในช่วง 5 ปีข้างหน้า

ระวังภัยความเสี่ยงอย่างเท่าทัน นอกจากปัญหาใหญ่อย่างสงครามการค้า และ Brexit ที่ยังไม่สามารถจบลงได้ภายในปี 2562 ปัญหาการชุมนุมประท้วงที่มักบานปลายเป็นความวุ่นวายในหลายประเทศไล่ไปตั้งแต่ฮ่องกง เลบานอน อิรัก อิหร่าน ฝรั่งเศส สเปน โบลิเวีย และชิลี เป็นความเสี่ยงที่ผมอยากให้ผู้ประกอบการติดตามอย่างใกล้ชิดเช่นเดียวกัน โดยสาเหตุหลักของความวุ่นวายในแต่ละประเทศส่วนใหญ่มาจากปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ปัญหาปากท้องและค่าครองชีพ รวมถึงการเรียกร้องเสรีภาพทางการเมือง ซึ่งกรณีของบางประเทศ เช่น เลบานอน การประท้วงส่งผลให้ธนาคารในประเทศหยุดทำการจนส่งผลกระทบต่อการเงินค่าสินค้าระหว่างประเทศในช่วงดังกล่าว เป็นต้น

ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจใหม่ ปัจจุบันมีธุรกิจจำนวนมากที่ต้องปิดกิจการจากการที่ไม่สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของภาวะแวดล้อมทางธุรกิจอย่างรุนแรงและรวดเร็ว จนส่งผลกระทบต่อการณ์ดำเนินธุรกิจในรูปแบบเดิมอย่างสิ้นเชิง (Disruption) ผมจึงคิดว่าการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ให้ได้

อย่างทัน่วงทีจะเป็นเกราะป้องกันให้ SMEs สามารถรับมือกับความท้าทายที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนยังสามารถขยายผลไปสู่การสร้างโอกาสใหม่ๆ ให้กับ SMEs ได้อย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ตัวอย่างเช่นกรณีของการพัฒนาการสื่อสารไร้สายอย่าง 3G/4G ที่ส่งผลให้โลกธุรกิจเข้าสู่ดิจิทัล โดยเฉพาะด้านพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปซื้อสินค้าและใช้บริการต่างๆ ผ่านโทรศัพท์มือถือมากขึ้น ผู้ประกอบการ SMEs ที่เข้าใจและสามารถนำธุรกิจเข้าไปสู่โลกออนไลน์ได้ทันการณ์ก็มีแนวโน้มที่จะยืนหยัดอยู่รอดได้ ซึ่งในปี 2563 โลกกำลังจับตาไปที่การลงทุนเทคโนโลยี 5G ที่จะเป็นการยกระดับการรับส่งข้อมูลแบบไร้สายขึ้นไปอีกขั้น ดังนั้น หาก SMEs สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่กำลังจะมาถึงเพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับผู้บริโภคในตลาด ก็จะสามารถชิงความได้เปรียบเหนือคู่แข่งได้

สุดท้ายนี้ การย่างก้าวเข้าสู่ปีหนูหรือปี 2563 ผมก็ขออวยพรให้ท่านผู้ประกอบการ SMEs สามารถวางกลยุทธ์พร้อมรับมือความท้าทายในโลกการค้าที่กำลังจะมาถึงได้อย่างมั่นใจครับ